

Barn- och ungdomskulturplan Öckerö kommun

ÖCKERÖ KOMMUN

Att växa med kultur

Att växa med kultur

Kultur har ett egenvärde och ger livet innehåll och mening. Den stimulerar fantasi, kreativitet, uttrycksförmåga, tolerans och gemenskap. Kultur skapar förutsättningar för både eftertanke och aktivitet. Det är en demokratisk rättighet för barn och unga att på lika villkor få ta del av och utforska alla former av konstnärliga uttryck och kultur oavsett kön, funktionsnedsättning, kulturell, etnisk, social, ekonomisk, religiös bakgrund eller geografisk belägenhet. Arbetet med att inkludera alla barn och unga i kulturen behöver ständigt hållas levande.

Alla barn och unga i Öckerö kommun skall ha tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud. Det förutsätter samverkan över verksamhetsgränserna och öppenhet för kultur och nya konstformer, ett aktivt sökande efter nya samarbetspartners samt strävan efter ett internationellt perspektiv.

Barn & ungdomar ska ha rätt till sitt eget skapande och kunna utöva alla sorters kultur. Barn- och ungdomskulturplanen ska styra beslut och vägleda det praktiska arbetet i kommunen. Planen kan också fungera som inspiration för föreningar, församlingar och andra kulturaktörer.

Barn- och ungdomskultur står på tre ben. Barns eget skapande som ett spontant uttrycksbehov, barns skapande under pedagogisk eller konstnärlig ledning och barns möten med och upplevelser av kultur.

- Kultur *av* barn och unga är uttryck som ingen vuxen styr över till exempel spontana lekar, ramsor, gåtor, rollspel, communities och graffiti.
- Kultur *med* barn och unga äger rum tillsammans med pedagoger eller andra vuxna i vardagen. Det kan också vara tillsammans med kulturutövare vid speciella tillfällen. Exempel på kultur *med* barn och unga är spel, utövandet av olika traditioner, kulturskolans verksamhet, workshops och festivaler.
- Kultur *för* barn och unga är producerad av vuxna till exempel teaterbesök, dansföreställningar, filmvisningar, dataspel och leksaker.

Arbetsgång

Barn- och ungdomskulturplanen gäller för åldrarna 0-19 år och är i dagsläget ett måldokument. En barn- och ungdomskulturgrupp arbetar med att konkretisera mål och medel så att planen får funktionen av ett handlingsprogram. Detta handlingsprogram revideras av Barn- och ungdomskulturgruppen vid behov. Barn- och ungdomskulturplanen följs upp när verksamhetsplanen/uppdragshandlingen för respektive nämnd/verksamhetsområde/enhet formuleras. I förvaltningarnas uppdrag II skall framgå satsningar, mål och mått för barn- och ungdomskultur under året.

Organisation

Kultursamordnaren samordnar kommunens barn- och ungdomskultur, det vill säga är sammankallande i barn- och ungdomskulturgruppen, Västra Götalandsregionens kontaktperson och kommunens representant på regionens samordnarträffar. Samordnaren har ansvar för att rekvirera bidrag ifrån Västra Götalandsregionen.

Barn- och ungdomskulturgruppen består av sju personer. Samordnare, barn- och ungdomsbibliotekarie, representant från kulturskolan, representant från förskola samt tre personer från skola som representerar åldersgrupperna 6-9, 10-12 och 13-19 år.

I barn- och ungdomskulturgruppen beslutar man gemensamt om hur barn och utbildningsanslag samt det arrangörsbidrag som Västra Götalandsregionen fördelar ska disponeras i Öckerö kommun. Barn- och ungdomskulturgruppen beslutar gemensamt om det kulturutbud som vänder sig till förskola och skola. Gruppens representanter deltar kontinuerligt i utbudsdagar för barn- & ungdomskultur.

Barn- och ungdomskulturgruppens förlängda arm är de kulturombud som finns på kommunens skolor & förskolor. De samlar in önskemål, åsikter och utvärderingar. Kulturombud sprider också information om arrangemang ut till skolorna. Genom kulturombud förgrenas den kulturella dialogen ytterligare ut i skolorna.

Kulturutbud

1. Musik

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av olika former av musik.

Medel: Barn och unga ges förutsättningar för rytmik och spontant musicerande. Barn och unga får utforska musik under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva musik framförd av kulturutövare.

2. Dans och rörelse

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av olika former av dans och rörelse.

Medel: Barn och unga ges förutsättningar för spontan rörelse och lek till musik. Barn och unga får utforska dans och rörelse under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva dans framförd av kulturutövare.

3. Teater och scenkonst

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av olika former av teater och scenkonst.

Medel: Barn och unga ges förutsättningar för spontan lek och samspel. Barn och unga får utforska teater och scenkonst under ledning av pedagog. Barn och unga får uppleva teater och scenkonst framförd av kulturutövare.

4. Litteratur

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av olika litteraturuttryck.

Medel: Barn och unga har daglig tillgång till litteratur. Barn och unga arbetar aktivt med litteratur under ledning av pedagoger och bibliotekarier. Genom författarbesök får barn och unga ta del av författares verk.

5. Konst, hantverk och arkitektur

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av olika former av konst, hantverk och arkitektur.

Medel: Barn och unga får fritt upptäcka skapandet av bild och form genom att ha god tillgång till olika material och redskap. Barn och unga får pedagogisk hjälp att skapa och tolka bild och form. Barn och unga har tillgång till bildkonst i sin vardagsmiljö. Barn och unga får uppleva konst, hantverk och arkitektur genom besök på museer och gallerier samt möten med konstnärer, arkitekter och andra kulturutövare.

6. Film, foto och IT

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och själva aktivt utforska olika former av film, foto och IT.

Medel: Barn och unga har tillgång till utrustning så att de kan utforska film, foto och IT. Barn och unga får pedagogisk hjälp att skapa och analysera film, foto och IT. De får uppleva film och foto med variation och av god kvalitet.

7. Kulturarv

Mål: Alla barn och unga skall ges möjlighet att uppleva och ta del av kulturarv, traditioner och historiska miljöer i Öckerö kommun.

Medel: Barn och unga ges möjlighet att vistas i historiska miljöer. De får pedagogisk hjälp att utforska kulturarv, traditioner och historiska miljöer. Barn och unga får uppleva kulturarv, traditioner och historiska miljöer presenterat av kulturbärare.

8. Nya kulturformer

Mål: Alla barn och unga ges möjlighet att utforska nya kulturformer som uppkommer.

Ekonomi och resurser

Tabellen nedan visar statistik från 2015 som påverkar omfattningen av extern kultur.

Antal barn 0-2 år	366
Antal barn 3-5 år	433
Antal barn 6-15 år	1 611
Antal barn 16-19 år	608
Summa barn 0-19 år	3 018
Barn och utbildnings anslag till inköp av extern kultur för barn och unga	40 000 kr
Kultur & fritids anslag till inköp av extern kultur för barn och unga	60 000 kr
Kultur & fritids intäkter från de offentliga föreställningarna	15 000 kr
Totala medel att disponera till externa kulturevenemang	115 000 kr
Regionalt subventionsstöd (3-19 år 27 kr/barn)	Max 70 225 kr
Regionalt omkostnadsstöd (ej fast)	Ca 45 000 kr

Tabellen ovan är upprättad 2014-12-31 baserad på invånarstatistik från SCB 2014.

Västra Götalandsregionens arrangörsstöd

Detta stöd gäller för engagemang av professionella kulturutövare och är riktat till barn och unga mellan 3-19 år. Arrangörsstödet baseras på antalet barn per kommun och skall fungera som ett komplement till kommunens eget kulturstöd. Arrangörsstöd fördelas i huvudsak i två grupper; subventionsstöd och omkostnadsstöd.

- Subventionsstödet utgörs av en reserverad summa för varje kommun och delas ut till föreställningar och kulturpedagogiska projekt, filmhyra samt resor till kulturevenemang utanför den egna kommunen.
- Omkostnadsstöd utgår för att ingen kommun på grund av sitt geografiska läge skall behöva betala mer för att engagera en professionell kulturutövare. Omkostnader för resa, logi, traktamente samt frakt av och försäkring för film ersätts med 100 %.

Västra Götalandsregionens krav för utbetalning av arrangörsstöd

- Att kommunen har och arbetar med en plan för barns och ungdomars kulturverksamhet.
- Att kommunen ansvarar för samordning och fördelning av arrangörsstödet samt har kontakt med den regionala konsulenten för barn- och ungdomskultur. Detta innebär att en kommunal samordnare ska finnas i varje kommun.
- Att kommunen har en barn- och ungdomskulturgrupp.

Måldokument som styr barnkultur

Nedan följer en sammanställning av de dokument som är direkt styrande eller vägledande för barn- och ungdomskulturen i Öckerö kommun. I vissa fall presenteras även utdrag ur dokumenten som direkt berör ämnet.

FN:s deklaration om mänskliga rättigheter

- Artikel 27: Var och en har rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv, att njuta av konst samt att få ta del av vetenskapens framsteg och dess förmåner

FN:s barnkonvention

- Artikel 4: När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser
- Artikel 13-15: Varje barns rätt till yttrandefrihet, tankefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet ska respekteras
- Artikel 31: Varje barn har rätt till lek, vila och fritid

Nationell lagstiftning

På nationell nivå styr skollagen och bibliotekslagen verksamheten. Därtill kommer läroplan och kursplaner som beskriver konst och de praktisk-estetiska aspekterna som en integrerad del av lärandet. Skolan ska skapa lärandemiljöer där barn får skapa och kommunicera utifrån sig själva, men de ska också inspireras av andra och initieras i den konstnärliga världen av pedagoger och professionella konstutövare. Ett mål om att nå förskolor och skolor med läsprojekt finns i biblioteksplanen.

Skapande skola – kultursatsningar i grundskolan

Kulturrådet har sedan januari 2008 regeringens uppdrag att fördela pengar till kulturinsatser i grundskolans årskurs 1-9. Målet är att långsiktigt integrera kulturen i skolan. Bidraget söks av huvudman för kommunala skolor, friskolor samt riksinternatskolor. Bidrag kan sökas för inköp av professionell kultur, för elevers eget skapande samt för att förstärka strukturer och samverkan mellan kulturlivet och skolan.

Västra Götalands kulturplan 2012-2015

4.2 Nationella kulturpolitiska mål

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken:

- Främja allas möjlighet till kulturupplevelser och bildning samt till att utveckla sina skapande förmågor
- Främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- Främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

7.1 Målsättning: Kulturlivet ska vara tillgängligt för alla

7.1.6 Västra Götalandsregionen arbetar i enlighet med Barnkonventionen. Alla uppdrag och utvecklingsstrategier genomsyras av ett tydligt rättighets- och delaktighetsperspektiv

Vision 2025, Öckerö kommun

- Natur, kulturarv och historiska miljöer bevaras och utvecklas för kommande generationer
- En modern skola väl förankrad i skärgårdssamhället erbjuder en individanpassad undervisning
- Alla barn och unga har en aktiv och meningsfull fritid
- Det finns en tydlig och gemensam värdegrund som präglar alla områden där barn och unga är engagerade
- Kommuninvånarna, särskilt de unga, känner att de har inflytande och är delaktiga i samhället
- En aktiv samverkan finns mellan skola och näringsliv där entreprenörskap är en naturlig del i undervisningen

Uppdrag Barn- och utbildningsförvaltningen 2014-2018

Skolan och omvärlden ska:

- Erbjudna eleverna möjlighet att vistas i och inspireras av havsnära naturområden
- Tillvarata kulturarv, traditioner och historiska miljöer i utbildningen
- Värna om elevernas möjligheter att delta i kulturaktiviteter
- Erbjudna eleverna lägerskolor och studieresor
- Särskilda medel tilldelas barnkulturarbetet - inom och utom ramen för Skapande skola
- Uppdatera barnkulturplanen
- Bevara och utveckla kulturskolan

Verksamhetsplan Bibliotek, kultur och kulturmiljö 2015

Verksamheten ska bidra till att:

- Barn och ungdomar får uppleva och ta del av olika kulturella yttringar
- Kommunens kulturhistoriska arv bevaras och förs vidare
- Kulturintresset stimuleras

Öckerö 2015-11-18

Lotta M Nyberg, Kultursamordnare, Fritid & kultur

Elin Renklint, Administrativ assistent, Barn- och utbildningsförvaltningen